

TERVETULOA TUTUSTUMISMATKALLE EUROOPAN KIELIIN!

Kielet, joita kohtaat seuraavilla sivuilla, kuvastavat maanosamme kulttuurien ja perinteiden monimuotoisuutta. Jotkut näistä eurooppalaisesta 225 kielestä ovat miljoonien puhumia. Joitakin taas puhuu vain kourallinen ihmisiä ja ne ovat valitettavasti katoamassa.

Tämän matkan aikana huomaat paljon samankaltaisuuksia kielten välillä. Eurooppalaiset kielet jakautuvat kolmeen pääkategoriaan: slaavilaiseen, romaniseen ja germaaniseen. Jokaisen ryhmän kielillä on samanlaiset juuret, jotka ovat vuosisatojen kuluessa kehittyneet omiin suuntiinsa. Opit myös kielten eroista kuten aakkoset (latinalaiset, kyrilliset, kreikkalaiset, armenialaiset ja georgialaiset). Muissa kuin latinalaisissa aakkosissa käytetään usein koristeellista kirjoitusasua. Kaikilla kielillä on ainutlaatuinen identiteetti ja oma tarinansa kerrottavana!

Voimme antaa vain lyhyen katsauksen joihinkin Euroopan kieliin. On monia muitakin kieliä, joita ei tässä mainita. Kyse ei ole niiden tärkeydestä vaan yksinkertaisesti siitä, että kaikki kielet eivät mahdu mukaan tälle lyhyelle matkalle.

Mukana on muutamia esimerkkejä alueellisista- ja vähemmistökielistä, jotka ovat suhteellisen pienen väestöosan puhumia osassa maita tai alueita. On myös monia ei-alueellisia kieliä, joita puhuvat eri puolilla Eurooppaa sijaitsevat ryhmät, joilla ei ole kytköstä mihinkään maahan. On myös maahanmuuttokieliä, jotka eivät ole alunperin

eurooppalaisia, vaan ne ovat tulleet muualta maailmasta.

Jokaisella kielen sivulla on Laran lyhyt esittely, muutamia avainsanoja ja lauseita sekä aakkosten erityispiirteet. Sivulla kerrotaan arvioitu määrä ihmisistä, jotka käyttävät sitä ensimmäisenä kielenään.

Toivomme sinun nauttivan oppaamme Laran seuraamisesta hänen kielimatkallaan läpi Euroopan. Se saattaa innostaa sinua samanlaiselle löytöretkelle, jossa on monia "ihanko totta!" ja "vau, en tiennyt tuota!" hetkiä, kun joitakin piilotettuja aarteita paljastuu jokapäiväisestä elämästämme!

KIELET, JOITA LARA KOHTAA MATKALLAAN

Kielen lyhenne
(ISO-639-1)

Sivunumero

28 ROMANI ĆHIB

30

ВЕ БЕЛАРУСКАЯ МОВА

👤👤👤 5 000 000

так

не

Як справы?

Добры дзень!

Дзякуй!

Hei! Minun nimeni on Lara! Liity seuraani tälle kiehtovalle matkalle läpi Euroopan kauniiden kielten...Aloitamme tämän matkan "krasavikista" Odota. Mikä "krasavik"? "Krasavik" tarkoittaa huhtikuuta ja on kaunein kuukausi Valko-Venäjällä ja siksi valkovenäläiset ovat nimenneet tämän kuukauden "kauniiksi". Ja kukapa ei pitäisi keväästä?

- 1 адзін
- 2 два
- 3 тры
- 4 чатыры
- 5 пяць
- 6 шэсць
- 7 сем
- 8 восем
- 9 дзевяць
- 10 дзесяць

ё

й

э

і

ў

ь

ю

ы

я

Паслухайце гучанне гэтых слоў >>>

Photo: Park in Minsk, Belarus

ENGLISH EN

👤👤👤 400 000 000

Englanti on maailman puhutuin kieli. Englannin kielen puhujia on lähes 1.3 biljoonaa, mutta vain arviolta yksi kolmasosa on syntyperäisiä puhujia. Kun puhumme samaa kieltä, ymmärrämme toisiamme ja tajuaamme kuinka paljon asioita jaamme yhdessä. Silloin maailma ei vaikuta niin isolta loppujen lopuksi.

How are you?

Hello!

Thank you!

yes

no

- 1 one
- 2 two
- 3 three
- 4 four
- 5 five
- 6 six
- 7 seven
- 8 eight
- 9 nine
- 10 ten

🔊🔊🔊 Listen to the sound of these words

Photo: London eye and Big Ben, United Kingdom

FY FRYSK

👤👤👤 500 000

Hoe giet it
mei dy?

Hoi!

Tank!

ja

nee

Friisin kieli on luultavasti kaikkein lähimpänä englantia oleva kieli. "De sinne is waarm en it ljocht fan de sinneskyn fielt noflikmeidesêftewyn." Saitko selvää? Vertaa englanttiin: "The sun is warm and the light from the sun-shining feels good with the soft wind."

- 1 ien
- 2 twa
- 3 trije
- 4 fjouwer
- 5 fiif
- 6 seis
- 7 sân
- 8 acht
- 9 njoggen
- 10 tsien

êé

ûú

â

ô

Harkje nei it lûd fan dizze wurden >>>

Photo: Ljouwert, Netherlands

SLOVENŠČINA SL

888 2500 000

Kako si?

Živjo!

Hvala!

2 ihmistä on hyvin erityinen ilmainen sloveeniksi! On olemassa yksikkömuoto (yksi henkilö) ja monikko (monta henkilöä). Lisäksi on myös oma muoto kahdelle henkilölle. Jos siis haluat sanoa "minä ja sinä", sanot "midva" (Se tarkoittaa me kaksi miestä tai yksi mies tai yksi nainen). Sanoessasi "midve/medve" (tarkoittat me kaksi naista). Numeroista puheenollen...seuraavaksi tulee kieli, jolla on mielenkiintoinen laskentajärjestelmä...

- 1 ena
- 2 dve
- 3 tri
- 4 štiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedem
- 8 osem
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ž

š

Prisluhnite zvoku teh besed

Photo: Triglav National Park, Slovenia

FR FRANÇAIS

👤👤👤 76 800 000

oui

non

Ça va ?

Bonjour !

Merci !

ùûü

àâä

ôö

æ

îï

ÿ

éèêë

ç

œ

Ranskan kielessä on erikoinen tapa laskea 70 ja 99 välillä? Numero 75 sanotaan sanotaan "60 plus 15". Numero 80 sanotaan "4 kertaa 20!" 96 taas on "4 kertaa 20 plus 16". Ranskan puhujien täytyy olla hyviä matikassa! Ranskaa pidetään yhtenä kauneimmista kielistä erään toisen kielen kanssa... haluatko arvata, minkä?

- 1 un
- 2 deux
- 3 trois
- 4 quatre
- 5 cinq
- 6 six
- 7 sept
- 8 huit
- 9 neuf
- 10 dix

Écoutez le son de ces mots >>>>

Photo: Dune du Pilat, France

УКРАЇНСЬКА МОВА UK

👤👤👤 35 000 000

Як справи?

Привіт!

Дякую!

так

ні

Kerro kerro kuvastin, ken on kielistä kaunehin? Tähän kysymykseen ei ole helppoa vastata ja jokaisella on oma suosikkinsa. Kuitenkin, kielten kauneuskilpailussa 1934 Pariisissa, ukraina otti kolmannen sijan ranskan ja persian jälkeen. Minulla ei ole tietoa uudemmissa kielten missikisoista!

Є

Й

Щ

її

Г

Ь

Ю

Я

- 1 один
- 2 два
- 3 три
- 4 чотири
- 5 п'ять
- 6 шість
- 7 сім
- 8 вісім
- 9 дев'ять
- 10 десять

<<< Прослушайте звучання цих слів

Photo: Love tunnel created from trees along the railway in Klevan, Ukraine

CA CATALÀ

👤👤👤 10 000 000

Jos haluat sanoa katalaaniksi, että vain muutama ystävä tuli sinun syntymäpäiväjuhliisi (toivottavasti näin ei koskaan tapahdu sinulle!), sanot vain "quatre gats" (neljä kissaa) ja kaikki on selvää! Mutta ennen kuin valitat huonoista synttäreistä, sano "Gràcies!" (kiitos) niille "neljälle kissalle", ketkä tulivat paikalle!

Com estàs?

Hola!

Gràcies!

- 1 un
- 2 dos
- 3 tres
- 4 quatre
- 5 cinc
- 6 sis
- 7 set
- 8 vuit
- 9 nou
- 10 deu

ç

h

úü

à

éè

íï

óò

sí

no

Escolta el so d'aquestes paraules >>>

Photo: Park Guell in Barcelona, Spain

TÜRKÇE TR

👤👤👤 75 700 000

Nasılsın?

Merhaba!

Teşekkür ederim!

Turkki on kieli ilman sukupuolta! Turkiksi on mahdollista kuvailla henkilöä ilman luokittelua tytöksi tai pojaksi. Yksi sana "o" sisältää merkitykset "hän" ja "se". Käännä seuraavalle sivulle, niin näet toisen samankaltaisen kielen...

evet

hayır

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dört
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yedi
- 8 sekiz
- 9 dokuz
- 10 on

<<< Bu sözcüklerin sesini dinle

Photo: Cappadocia, Turkey

ç

ğ

ö

ş

ü

ı

AS AZƏRBAYCAN DILI

888 23 000 000

Myös azerin kielessä sana "o" merkitsee sanoja "hän" ja "se". Mutta tämä ei ole ainoa yhteinen asia turkin ja azerin kielissä. Ja yllättävästi yhdessä asiassa löytyy yhtäläisyys näiden kielten ja suomen kielen välillä! Esimerkiksi sana "kanssa" ei tule substantiivin eteen kuten germaanisissa kielissä vaan sen jälkeen. Joten azeriksi "äitini kanssa" on "anam ilə". Toinen erityispiirre azerissa on, että kirjoitettaessa latinalaisella tai kyrillisellä kirjaimistolla on kirjoitussuunta vasemmalta oikealle. Kirjoitettaessa arabialaisella kirjoituksella, on kirjoitussuunta oikealta vasemmalle.

ı

ö

ü

ç

ə

ğ

ş

Necəsən?

Salam!

Təşəkkür edirəm!

bəli

xeyr

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dörd
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yeddi
- 8 səkkiz
- 9 doqquz
- 10 on

Bu sözlərin səsini dinləyin >>>

Lähes kaikki kielet kuuluvat johonkin kieliperheeseen ja niillä on keskenään monia yhteisiä piirteitä. Mutta baski on ainoa kieli perheessään... Sen uskotaan olevan yksi vanhimmista eurooppalaisista kielistä ja sen alkuperä on edelleen mysteeri. Eli, jos haluat liittyä todella harvinaislaatuiseen kerhoon, opettele baskia, niin sinusta tulee "euskalduna" (baskin kielen puhuja)!

EUSKARA EU

👤👤👤 750 000

bai

ez

Zer moduz?

Kaixo!

Eskerrik asko!

ü

ñ

é

ç

←←← Entzun hitz hauen soinua

Photo: Guggenheim Museum, Bilbao, Spain (Rudy Mareel | Shutterstock.com)

- 1 bat
- 2 bi
- 3 hiru
- 4 lau
- 5 bost
- 6 sei
- 7 zazpi
- 8 zortzi
- 9 bederatzi
- 10 hamar

MT MALTI

👤👤👤 520 000

Kif int?

Bongu!

Grazzi!

Malta on puhujamäärältään pienin virallinen EU-kieli. Se kuulostaa samalta kuin foinikian kieli, jota puhuttiin muinaisen Välimeren alueilla 3000 vuotta sitten. Malta on ainoa kieli Euroopassa, joka kuuluu afro-aasialaiseen kieliperheeseen ja on myös ainoa kieliperheensä kieli, joka käyttää latinalaisia aakkosia. Käännä seuraavalle sivulle ja näytän sinulle erään eristäytyneen kielen.

- 1 wieħed
- 2 tnejn
- 3 tlieta
- 4 erbgħa
- 5 ħamsa
- 6 sitta
- 7 sebgha
- 8 tmienja
- 9 disgħa
- 10 għaxra

iva

le

ċ

ħ

ġ

ż

Isma' l-ħoss ta' dawn il-kelmiet >>>

Photo: Typical street in Ir-Rabat, Malta

ÍSLENSKA IS

👤👤👤 314 000

Islannilla ei ole läheisiä naapurimaita ja kieli, jonka viikingit toivat 800-1000-luvuilla, ei ole juurikaan muuttunut vuosisatojen aikana. Islannin kieli välttää vieraiden sanojen käyttöä ja uudet sanat muodostuvatkin muinaisista viikinkisanoista. Joten sana tietokone "tölva" on muodostettu vanhoista sanoista "tala" (numero) ja "völva" (naisprofeetta).

Hvernig hefurðu það?

Hæ!

Þakka þér fyrir!

ð

í

á

þ

æ

ý

ö ó

ú

é

- 1 einn
- 2 tveir
- 3 þrír
- 4 fjórir
- 5 fimm
- 6 sex
- 7 sjö
- 8 átta
- 9 níu
- 10 tíu

já

nei

<<< Hlustaðu á þessi orð

Photo: Goðafoss waterfall, Iceland

ET EESTI KEEL

👤👤👤 1 100 000

Viron kieli rakastaa vokaaleja! Vokaalien määrä virossa on kaikkien Euroopan kielten suurin ja siinä on monia sanoja kuten "jäääär" (jään reuna), töö-töö" (yötyö) tai "õueiaääre" (aidan reuna)! Nyt näytän sinulle kielen, joka voi muodostaa kokonaisen lauseen ainoastaan vokaaleista

õ ä ö ü

Kuidas sul läheb?

Tere!

Aitäh!

- 1 üks
- 2 kaks
- 3 kolm
- 4 neli
- 5 viis
- 6 kuus
- 7 seitse
- 8 kaheksa
- 9 üheksa
- 10 kümme

jah

ei

Kuula nende sõnade kõla >>>

Photo: Kitesurfing in Viimsi, Estonia

LIMBA ROMÂNĂ RO

👤👤👤 26 000 000

Romanian kieli on myös rakastunut vokaaleihin. Romaniaksi voi muodostaa merkityksellisen lauseen, joka koostuu vain vokaaleista: "Oaia aia e a ei, eu-i-o iau" tarkoittaa "Tuo lammas on hänen, minä vien sen". On myös joitakin kieliä, jotka kokonaan yrittävät välttää vokaalit....

Ce faci?

Bună ziua!

Mulțumesc!

- 1 unu
- 2 doi
- 3 trei
- 4 patru
- 5 cinci
- 6 șase
- 7 șapte
- 8 opt
- 9 nouă
- 10 zece

î

ț

ș

ăâ

da

nu

<<< Ascultă cum sună aceste cuvinte

Photo: Corvin Castle, Romania

CS ČEŠTINA

👤👤👤 14 000 000

Dobrý den!

Jak se máš?

Děkuji!

ě

č

d'

í

ó

ř

ú

á

ž

ý

ť

š

ň

ano

ne

Jos et ole kiinnostunut vokaaleista, saattaa tšekki olla sinulle sopiva kieli! Hyvin yleisiä ovat sanat, jotka koostuvat vain konsonanteista, kuten krk "kula", prst "sormi" tai smrk "mänty", ovat hyvin yleisiä. Kokeile tšekkiläistä kielijumppaa: "Chrt pln skvrn zdrhl z Brd", joka tarkoittaa "täplikäs vinttikoirra pakeni Brdyvuorilta". Rakkaus konsonantteihin on suuri myös naapurimaassa- arvaatko mikä kieli on kyseessä?

- 1 jedna
- 2 dvě
- 3 tři
- 4 čtyři
- 5 pět
- 6 šest
- 7 sedm
- 8 osm
- 9 devět
- 10 deset

Poslechni si, jak znějí tato slova >>>

SLOVENČINA SK

👤👤👤 5 200 000

Ako sa máš?

Ahoj!

Ďakujem!

áno

nie

Kyllä, slovakki tykkää myös konsonanteista! Monet slovakin sanat muodostuvat kokonaan tai pääasiassa konsonanteista, kuten sanat "vr̂b" (paju), "štvr̂t" (neljännes) tai "smrt̂" (kuolema). Slovakkia pidetään kielenä, jota muiden slaavilaisten kielten puhujien on helpointa ymmärtää. Siirry seuraavalle sivulle löytääksesi erään taloudellisen kielen...

- 1 jeden
- 2 dva
- 3 tri
- 4 štyri
- 5 päť
- 6 šesť
- 7 sedem
- 8 osem
- 9 deväť
- 10 desať

<<< Vypočujte si zvuk týchto slov

Photo: High Tatras, Slovak Republic

FI SUOMI

👤👤👤 5 800 000

kyllä

ei

Kielemme on yksi harvoista Euroopan kansallisista kielistä, joka ei ole indoeurooppalainen. Se kuuluu samaan suomalais-ugrilaiseen kieliperheeseen kuin viro ja unkar. Toinen erottava piirre eurooppalaisiin kieliin nähden on mahdollisuus ilmaista useita asioita yhdellä sanalla. Esimerkiksi sanoilla istun, istahaisin, istahdan ja istahtaisinkohan voidaan ilmaista eri asioita samaa verbiä käyttäen.

Mitä kuuluu?

Hei!

Kiitos!

- 1 yksi
- 2 kaksi
- 3 kolme
- 4 neljä
- 5 viisi
- 6 kuusi
- 7 seitsemän
- 8 kahdeksan
- 9 yhdeksän
- 10 kymmenen

ö

ää

Kuuntele nämä sanat >>>

Photo: Dog Sledding in Lapland, Finland

- 1 in
- 2 dus
- 3 trais
- 4 quatter
- 5 tschintg
- 6 sis
- 7 set
- 8 otg
- 9 nov
- 10 diesch

gea na

RUMANTSCH RM

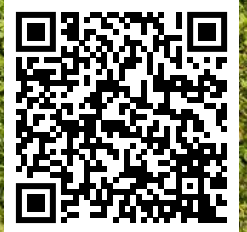
👤👤👤 60 000

Retoromaani on vähiten tunnettu Sveitsin neljästä virallisesta kielestä. Retoromaanin historia alkaa ennen Kristuksen syntymää roomalaisten valloittaessa Alppien ja Tonavan välisen alueen. Samalla roomalaisten kieli latina sekoittui näiden alueiden ihmisten kieliin. Tästä sekoituksesta kehittyi vähitellen retoromaani - ja se muuttuu yhä edelleen!

Co vai?
Chau!
Grazia!

è é

<<< Taidla co ch'ils plets tunan

Photo: Mountain view, Grisons, Switzerland

CY CYMRAEG

1 000 000

ie

na

Sut wyt ti?

Shwmae!

Diolch!

ŵ

ê

ô

â

î

ÿ

û

Walesin "Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogogoch" on Euroopan pisin ja maailman toiseksi pisin paikannimi. Se tarkoittaa "Pyhän Marian kirkko valkoisen pähkinäpuun varjossa lähellä Pyhän Tysilion punaisen luolan putouksen pyörteitä." Käännä sivu nähdäksesi kielen, jonka sanat ovat yhtä pitkiä Walesin paikannimet...

- 1 un
- 2 dau
- 3 tri
- 4 pedwar
- 5 pump
- 6 chwech
- 7 saith
- 8 wyth
- 9 naw
- 10 deg

LLANFAIRPWLLGWYNGYLLGOGERYCHWYRNDROBWL LANTYSILIOGOGOGOCH

Llan-vire-pooll-guin-gill-go-ger-u-queern-drob-ooll-llandus-ilio-gogo-goch

Listen to the sound of these words >>>

Photo: Train station in Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogogoch, Wales, UK

DEUTSCH DE

👤👤👤 95 000 000

Saksa on yksi kielistä, joissa on piimmät sanat. Kuvailaksesi asioita yhdistät eri sanoja, jolloin niistä tulee uusia sanoja. Joten sana jalkapallon maailmanmestaruuskisojen karsintaottelu on saksaksi "Fußballweltmeisterschaftsqualifikationsspiel". Joskus voi olla hieman hämmentävää, jos et tiedä, mitkä sanat yhdistettiin kuten "Urinsekten", mutta saat selvittää sen itse!

ja

nein

ü ö ä ß

◀◀◀ Hör dir an, wie diese Wörter klingen

Photo: Island Sylt, Germany

Wie geht's?

Hallo!

Danke!

- 1 eins
- 2 zwei
- 3 drei
- 4 vier
- 5 fünf
- 6 sechs
- 7 sieben
- 8 acht
- 9 neun
- 10 zehn

HR HRVATSKI

👤👤👤 5 600 000

Kako si?

Bok!

Hvala!

Kroatia on yhdessä serbian ja bosnian ohella yksi eteläslaavilaisista kielistä, joilla on monia yhteisiä piirteitä. Nämä kielet ovat niin samankaltaisia, että puhujat ymmärtävät helposti toisiaan. Kroatian lyhyimmät sanat koostuvat vain yhdestä kirjaimesta - "a" (mutta, ja), "o" (noin), "u" (sisään), "i" (ja), "s" (kanssa, jostain) tai "k" (vastaan).

- 1 jedan
- 2 dva
- 3 tri
- 4 četiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedam
- 8 osam
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ć

ž

š

đ

Poslušaj kako zvuče ove riječi >>>

Photo: National park Plitvice, Croatia

BOSANSKI BS

👤👤👤 3 000 000

Bosnia on hyvin samanlainen kuin kroatia ja serbia, mutta sillä on vahva yhteys turkin kieleen. Bosnia oli noin 400 vuotta osa Ottomaanien valtakuntaa ja otti siksi käyttöön monia turkkilaisia lainasanoja, kuten "minđuše" (korvakorut), "bujrum" "(Lähdetäämpä) tai" avlija "(sisäpiha).

Kako si?

Ćao!

Hvala!

- 1 jedan
- 2 dva
- 3 tri
- 4 četiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedam
- 8 osam
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ž

ć

đ

š

<<< Poslušaj kako zvuče ove riječi

Photo: Old Bridge in Mostar, Bosnia and Herzegovina

SR СРПСКИ

👤👤👤 12 000 000

Serbia on yksi harvoista eurooppalaisista kielistä, joissa on käytössä sekä kyrilliset että latinalaiset aakkoset. Serbian puhujat pystyvät käyttämään kumpaakin kirjoitusta yhtä hyvin. Serbian kyrillisissä aakkosissa on vain 30 kirjainta. Aakkosista puheenollen... Haluan näyttää sinulle kielen, jolla on hyvin ainutlaatuiset aakkoset...

ђ

љ

и

ј

њ

ћ

џ

да

не

Како си?

Здраво!

Хвала!

- 1 један
- 2 два
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седам
- 8 осам
- 9 девет
- 10 десет

Послушај како звуче ове речи >>>

Photo: Meanders of the Uvac River, Serbia

ՀԱՅԵՐԵՆ ՀԿ

👤 6 700 000

Ունց ես:

Ողջույն:

Շնորհակալություն:

Armenian kielessä on käytössä aakkoset, jotka ovat poikkeavat muista eurooppalaisista kielistä. Ne luotiin noin 2400 vuotta sitten! Koska armenialaiset ovat hyvin ylpeitä ainutlaatuista aakkosistaan, pystyttivät he muistomerkin niille! Armenia viettää lokakuussa omaa erityistä kielipäiväänsä, Pyhää kääntäjien päivää.

այոյն

ոչ

ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի լ խ ծ կ հ ձ ճ մ

յ ն շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ը ր ց ու ւ փ ք և օ ֆ

<<< Լսեք այս բառերը

Photo: Armenian Alphabet Monument (Arty Om | Shutterstock.com)

- 1 մեկ
- 2 երկու
- 3 երեք
- 4 չորս
- 5 հինգ
- 6 վեց
- 7 յոթ
- 8 ութ
- 9 ինը
- 10 տասը

ROM ROMANI ČHIB

888 3500 000

Sar san?

Lašo d'es!

Najis tuke!

va

na

Koskaromanikielion viimeaikoihin asti siirtynyt vain suullisesti seuraavalle sukupolvelle, sillä ei ole olemassa yleisesti hyväksyttyä kirjallista muotoa. Eri romanikieliet on kirjoitettu niillä aakkosilla, joita romaniyhteisöä ympäröivä hallitseva kieliryhmä on käyttänyt. Silti nykyisin on mahdollista lukea romanikielisiä poliittisia tekstejä, sanomalehtiä ja jopa Shakespearea!

- 1 jekh
- 2 duj
- 3 trin
- 4 štar
- 5 panž
- 6 šov
- 7 efa
- 8 oxto
- 9 iña
- 10 deš

Ašun kadala svaturja >>>

Photo: Romani dance

LËTZEBUERGESH LB

☺☺☺ 600 000

Wéi geet et?

Moien!

Merci!

Luksemburgi sai kirjoitetun muotonsa vasta 1980-luvulla. Aiemmin luksemburgia kirjoitettiin vain harvoin, joten virallisia oikeinkirjoituksen sääntöjä ei ollut. Entä viittomakielet, voiko niitä kirjoittaa? Siirry seuraavalle sivulle niin saat tietää.

jo

neen

ä

ëé

<<< Lauschter wéi dës Wierder kléngen

- 1 eent
- 2 zwee
- 3 dräi
- 4 véier
- 5 fënnef
- 6 sechs
- 7 siwen
- 8 aacht
- 9 néng
- 10 zéng

KANSAINVÄLINEN VIITTOMAKIELEN

Jokaisella maalla on oma viittomakielensä. Eri maiden viittomakielen käyttäjät käyttävät usein kansainvälistä viittomista ymmärtääkseen toisiaan. Viittomakieliä voidaan kirjoittaa useilla tavoilla. Esimerkiksi tiettyjä symboleja käytetään kuvaamaan merkin käsimuotoa ja liikettä sekä ilmeitä. Ja nyt kun on puhuttu paljon aakkosista, niin...

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

ΕΛΛΗΝΙΚΑ EL

👤👤👤 13 500 000

Sana aakkonen (englanniksi alphabet) tulee kreikan aakkosten kahdesta ensimmäisestä kirjaimesta: "alfa" ja "beta". Kreikkaa kirjoitetaan nykyisin vasemmalta oikealle aivan kuten muitakin eurooppalaisia kieliä, mutta näin ei aina ole ollut. Aiemmin sitä voitiin kirjoittaa oikealta vasemmalle ja jopa vuorotteleviin suuntiin kullakin rivillä. Seuraavilla sivulla näytän hauskoja tapoja Kreikan naapurimaista.

ναι

όχι

Πώς είσαι;

Γεια!

Ευχαριστώ!

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν

ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

- 1 ένα
- 2 δύο
- 3 τρία
- 4 τέσσερα
- 5 πέντε
- 6 έξι
- 7 επτά
- 8 οχτώ
- 9 εννιά
- 10 δέκα

⏪⏪ ⏪ Άκουσε τον ήχο αυτών των λέξεων

Photo: Colourful street in Oia, Greece

SQ SHQIP

👤👤👤 7 500 000

Si jeni?

Përshëndetje!

Faleminderit!

po

jo

ç

ë

Kun albaanit pudistavat päättään puolelta toiselle, se ei tarkoita "ei", vaan päinvastoin "kyllä, olen samaa mieltä, olen kuulolla". Jos taas nyökkäät, se ei merkitse "kyllä" vaan "anteeksi, pelkäänpä, että ei" ja ennakoi huonoja uutisia. Joten ole erityisen varovainen pudistaessasi päätäsi Albaniassa - olet ehkä juuri hyväksynyt jotain, mitä et ollenkaan tarkoittanut!

- 1 një
- 2 dy
- 3 tre
- 4 katër
- 5 pesë
- 6 gjashtë
- 7 shtatë
- 8 tetë
- 9 nëntë
- 10 dhjetë

Dëgjoni tingullin e këtyre fjalëve >>>

Photo: Beach cafe in Ksamil, Albania

БЪЛГАРСКИ BG

👤 8 000 000

Myös bulgarialaiset nyökkäävät sanoessaan "ei" ja pudistavat päätään sanoessaan "kyllä". Toinen bulgarialle tyypillinen ominaisuus on, että se on yksi harvoista slaavilaisista kielistä, jossa ei ole sijamuotoja. Joten pitäisi olla helpompaa oppia bulgariaa kuin tšekkiä, jossa on 7 sijamuotoa! Myöskään makedonian kielessä ei ole sijamuotoja.

Как си?

Здравей!

Благодаря!

- 1 едно
- 2 две
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седем
- 8 осем
- 9 девет
- 10 десет

ИЙ

Щ

Ю

Ъ

Я

Ь

да

не

<<< Чуйте как звучат тези думи

Photo: Rila Monastery, Bulgaria

МК МАКЕДОНСКИ

👤👤👤 3 500 000

Како си?

Здраво!

Благодарам!

Meillä on tapana ilmaista reaktiomme lyhyillä lauseilla tai sanoilla, joilla ei ole erityistä merkitystä. Makedonialaisilla on hieno tapa tehdä tämä sanomalla "lele!". "Lele" voi tarkoittaa "voi luoja!" tai "vau!" ja voit lisätä niin monta leletä kun haluat. Voit siis sanoa "Lele lele lele! Onpa hieno koira!". Seuraavalla sivulla tutustut kieleen, jossa ei ole sanoja "kyllä" tai "ei" ...

- 1 еден
- 2 два
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седум
- 8 осум
- 9 девет
- 10 десет

да

не

Ѓ

И

С

Љ

Ц

Ќ

Њ

Ј

Слушнете како звучат овие зборови >>>>

Photo: Church of St. John at Kaneo, North Macedonia

GAEILGE GA

👤👤👤 170 000

lirin kieli ei tunne sanoja "kyllä" tai "ei", vaan voit vastata kysymykseen käyttämällä verbimuotoja. Joten vastaus kysymykseen "Ovatko he myyneet talonsa?" olisi "(he) ovat myyneet" tai "(he) eivät ole myyneet". liriksi: "Ar dhíol siad an teach? Dhíol/ Níor dhíol." Vaikka iirissä ei ole sanoja "kyllä" ja "ei", on siinä monia muita ainutlaatuksia sanoja, aivan kuten seuraavalla sivulla oleva kielessä...

Dia dhuit!

Conas atá tú?

Go raibh maith agat!

ú

ó

á

í

é

◀◀◀ Éist le fuaim na bhfocal seo

Photo: Cliffs of Moher, Ireland

- 1 A hAon
- 2 A Dó
- 3 A Trí
- 4 A Ceathair
- 5 A Cúig
- 6 A Sé
- 7 A Seacht
- 8 A hOcht
- 9 A Naoi
- 10 A Deich

HU MAGYAR

👤👤👤 13 000 000

Szia!

Hogy vagy?

Köszönöm!

igen

nem

óöö

í

úüü

é

á

Unkarin kielen sanotaan olevan yksi vaikeimmin opittavia kieliä, johtuen monimutkaisista kielioppisäännöistä ja poikkeuksista. Mutta unkarin oppiminen on vaivan arvoista, koska se pystyy ilmaisemaan pitkiä kuvailuja yhdellä sanalla. "Aranyhíd" on kirjaimellisesti "kultainen silta", mutta tarkoittaa "auringon hehkuva heijastus veden pinnalla".

- 1 egy
- 2 kettő
- 3 három
- 4 négy
- 5 öt
- 6 hat
- 7 hét
- 8 nyolc
- 9 kilenc
- 10 tíz

Hallgasd meg, hogy hangzanak ezek a szavak >>>>

Photo: Balaton Lake, Hungary

NEDERLANDS NL

👤👤👤 24 000 000

ja

nee

Hollannin kielessä on eräs erityinen sana: "gezellig". Se on yksi eniten käytetyistä hollantilaisista sanoista, ja asiayhteydestä riippuen se voidaan kääntää kodikkaan, hauskan tai mukavan tunnelman tunteeksi. Se voi myös viitata yhteenkuuluvuuden tunteeseen, rakkaan kanssa vietettyyn aikaan tai ystävän tapaamiseen pitkän ajan jälkeen. Esimerkiksi: "olemme viettäneet gezellige -illan, pelanneet pelejä ja pitäneet hauskaa"

Hoe gaat het ermee?

Hallo!

Dankjewel!

<<< Luister naar de klanken van deze woorden

Photo: Tulips and windmills in Zaanse Schans, Netherlands

- 1 een
- 2 twee
- 3 drie
- 4 vier
- 5 vijf
- 6 zes
- 7 zev
- 8 acht
- 9 negen
- 10 tien

LT LIETUVIŲ KALBA

👤👤👤 3 000 000

taip

ne

Liettua on yksi maailman vanhimmista puhutuista kielistä. Siinä on muinaisen sanskritista peräisin olevia sanoja, kuten "vyras" (mies), "šuo" (koira), "avis" (lammas). Liettualaiset voivat siis tunnistaa joitain sanoja kuunnellessaan tätä seuraavaa kieltämme. Alkaakin olla nälkä, nyt jotain syötävää...

Kaip sekasi?

Labas!

Ačiū!

- 1 vienas
- 2 du
- 3 trys
- 4 keturi
- 5 penki
- 6 šeši
- 7 septyni
- 8 aštuoni
- 9 devyni
- 10 dešimt

ųū

č

ž

š

ą

ęė

į

Pasiklausykite šių žodžių >>>

Photo: Trakai Island Castle, Lithuania

ITALIANO IT

888 67 000 000

Pizzan, pastan ja juustonmaassa ei ole yllätys, kun joku saa "abbioco". Englanniksi sanalle ei ole tarkkaa vastinetta; se viittaa tunteeseen, kun on nauttinut ylenmäärin ruokaa ja juomaa. Käännä seuraava sivu ja löydät uuden ainutlaatuisen ruokaan liittyvän sanan...

Come stai?

Ciao!

Grazie!

- 1 uno
- 2 due
- 3 tre
- 4 quattro
- 5 cinque
- 6 sei
- 7 sette
- 8 otto
- 9 nove
- 10 dieci

sì

no

èé

à

ù

ì

òó

<<< Ascolta il suono di queste parole

Photo: Riomaggiore, Italy

KA

ქართული

👤👤👤 3 700 000

როგორ ხარ?
 გამარჯობა!
 მაღლობა!

Georgian sana "shemometchama" tarkoittaa, että jatkat syömistä, vaikka olet täynnä, koska ruoka maistuu niin hyvältä. Merkitys on sanatarkasti "söin vahingossa kaiken". Georgian kielen kirjoitusjärjestelmät (niitä on 3), ovat ulkoasultaan koristeellisia. Seuraavalla sivulla näytän sanan, joka on juuri sopiva tilanteeseen kuin tilanteeseen ...

ღიახ
 არა

- 1 ერთი
- 2 ორი
- 3 სამი
- 4 ოთხი
- 5 ხუთი
- 6 ექვსი
- 7 შვიდი
- 8 რვა
- 9 ცხრა
- 10 ათი

ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ

რ ს ტ უ ფ ქ ღ ყ შ ჩ ც ძ წ ჭ ხ ჯ ჰ

მოუსმინეთ სიტყვების უღერადობას >>>

SVENSKA SV

👤👤👤 10 000 000

Ruotsin kielessä on täydellinen sana ilmaista ei liikaa, ei liian vähän vaan juuri sopivasti: "lagom". Ruotsiksi voit siis kauniisti sanoa, että olet juuri syönyt sopivan paljon "lagom"! Nyt olemme käsitelleet ainutlaatuisia sanoja, joten katsotaanpa myös joitain ainutlaatuisia ilmaisuja ...

Hur mår du?

Hej!

Tack så mycket!

ää

ö

≪≪≪ Lyssna på ljuden för dessa ord

Photo: Frozen lake in Upplands Vasby, Sweden (Per-Boge | Shutterstock.com)

- 1 ett
- 2 två
- 3 tre
- 4 fyra
- 5 fem
- 6 sex
- 7 sju
- 8 åtta
- 9 nio
- 10 tio

ja

nej

PL POLSKI

👤👤👤 45 000 000

Jak się
masz?

Cześć!

Dziękuję!

Puolan kielessä on monia hauskoja sanontoja. Puolaksi sanotaan esimerkiksi "Nie mój cyrk, nie moje małpy", joka tarkoittaa kirjaimellisesti "Ei minun sirkukseni, ei minun apinani". Lauseella ei ole kuitenkaan mitään tekemistä apinoiden kanssa, vaan se tarkoittaa "se ei ole minun ongelmani". Eräs toinenkin kieli ilmaisee hauskesti jotain vastaavaa ...

- 1 jeden
- 2 dwa
- 3 trzy
- 4 cztery
- 5 pięć
- 6 sześć
- 7 siedem
- 8 osiem
- 9 dziewięć
- 10 dziesięć

tak

nie

ą Ą ę ł ń ś źż ó

Posłuchaj brzmienia tych słów >>>>

Photo: The Crooked Forest near Gryfino, Poland

Tanskaksi "Der er ingen ko på isen" on suomeksi "Jäällä ei ole lehmää", mutta sen todellinen merkitys on "Ei ongelmaa". Joten jos lehmiä ei näy jäällä, pitäisi kaiken olla kunnossa. Kuten olet varmaan huomannutkin, monien kielten sananlaskuissa esiintyy eläimiä.

Hvordan går det?

Hej!

Tak!

DANSK DA

👤👤👤 6 000 000

- 1 en/et
- 2 to
- 3 tre
- 4 fire
- 5 fem
- 6 seks
- 7 syv
- 8 otte
- 9 ni
- 10 ti

æ

å

ø

ja

nej

<<< Lyt til lyden af disse ord

Photo: Tivoli in Copenhagen, Denmark

PT PORTUGUÊS

👤👤👤 250 000 000

Como
estás?

Olá!

Obrigado/a!

Portugalia ei ehkä pidetä maailmankielenä. Kuitenkin Brasiliassa portugalia puhuu yli 220 miljoonaa ihmistä äidinkielenään! Portugali on maailman seitsemänneksi puhutuin kieli! Portugalin puhujat ymmärtävät yleensä espanjaa, galegoa ja italiaa, koska nämä kielet ovat hyvin samankaltaisia. Galegosta puheen ollen ...

á à â ã

ú ü

ç

ó ô õ

é ê

í

sim

não

- 1 um
- 2 dois
- 3 três
- 4 quatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 sete
- 8 oito
- 9 nove
- 10 dez

Ouçá o som destas palavras >>>

GALEGO GL

👤👤👤 2 400 000

Como
estás?

Ola!

Grazas!

si

non

Galegon kielessä on 60–100 sanaa, jotka viittaavat erilaisiin sateisiin. Jos olet käynyt Galiciassa, tiedät miksi! Esimerkiksi "babuña" viittaa sateeseen, joka kuulostaa pieneltä vauvalta, "torbón" on sadetta, jolloin ukkostaa ja salamoii. "Ballón" on sadetta, joka sataa rankkoina kuuroina useiden päivien ajan...

ó

íï

á

é

ñ

- 1 un
- 2 dous
- 3 tres
- 4 catro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 sete
- 8 oito
- 9 nove
- 10 dez

◀◀◀ Escoita o son destas palabras

Photo: As Catedrais Beach, Spain

LV LATVIEŠU VALODA

☺☺☺ 1 750 000

Latvialaiset rakastavat laulamista! "Dainat" ovat Latvian kansanlauluja, joissa kuvastuu muinainen latvialainen perimätieto. Yli tuhat vuotta sitten syntyneet "dainat" ovat suullisesti säilyneitä elämänviisauksia. Dainat ovat osa työtä ja juhlaa (kuten vuotuinen juhannusjuhla pääkuvassa). Dainoja on yhteensä yli 1,2 miljoonaa!

jā

nē

Kā tev iet?

Sveiki!

Paldies!

- 1 viens
- 2 divi
- 3 trīs
- 4 četri
- 5 pieci
- 6 seši
- 7 septiņi
- 8 astoņi
- 9 deviņi
- 10 desmit

ū

č

š

!

ā

ī

ž

ģ

ķ

ē

ņ

Klausies, kā skan šie vārdi >>>

Photo: Celebrating midsummer, Latvia (Raimonds Kalva LV | Shutterstock.com)

NORSK NO

👤👤👤 5 320 000

Norjan kielessä on monia sanoja, jotka tunnetaan muissa laajemmin puhutuissa kielissä. Kuka ei olisi kuullut peikosta, norjaksi "troll"? Jos peikot ovat sinusta hieman pelottavia (minusta myös!), niin ajattele sen sijaan kauniita norjalaisia vuonoja, "fjords". Jos vuonoista heräsi ruokahalusi matkailuun, niin älä unohda englantilaista sanaa muna, "egg".

ja

nei

- 1 én
- 2 to
- 3 tre
- 4 fire
- 5 fem
- 6 seks
- 7 syv
- 8 åtte
- 9 ni
- 10 ti

Hvordan går det?

Hei!

Takk!

å

æ

ø

◀◀◀ Lytt til lyden av disse ordene

Photo: Reindeers in Tromsø, Norway

SE SÁMEGIELLA

👤👤👤 30 000

Pohjoissaame on yksi saamen kielistä ja sitä puhutaan Pohjois-Euroopan maissa. Siksi ei ole ihme, että pohjoissaamessa monia sanoja lumelle ja jäälle. Esimerkiksi "čahki" on kova lumipallo, jota heitetään lumisodassa, "vahca" on uusi tai löysä lumi ja "soavli" on likainen lumi.

jua

a-a

Mo dat manná?

Bures!

Giitu!

- 1 okta
- 2 guokte
- 3 golbma
- 4 njeallje
- 5 vihtta
- 6 guhtta
- 7 čieža
- 8 gávccí
- 9 ovccí
- 10 logi

đ

ŋ

ţ

á

ž

č

š

Guldal dáid sániid >>>>

Photo: Aurora borealis, Norway

Venäjässä on yksi ainutlaatuinen sana jääkerrokselle, joka laskeutuu ja lämpötilan noustua sulaa ja sitten taas jäätyy uudelleen: "Гололедица" (gololedica). Sanatarkka käännös on paljas jää. Tesitkö, että venäjää äidinkielenään puhuvia on Euroopassa kaksi kertaa enemmän kuin englantia?

да

нет

РУССКИЙ RU

👤👤👤 150 000 000

Как дела?

Привет!

Спасибо!

- 1 один
- 2 два
- 3 три
- 4 четыре
- 5 пять
- 6 шесть
- 7 семь
- 8 восемь
- 9 девять
- 10 десять

⏪⏪⏪ Послушайте, как звучат эти слова

Photo: Swimming in an ice hole, Russia

ъ ё ь ий щ
э ю я ы

ES ESPAÑOL

👤👤👤 489 000 000

¡Hola!

¿Cómo estás?

¡Gracias!

sí

no

Espanjassa on ilmaisu "¡el mundo es un pañuelo!" (maailma on nenäliina), joka osoittaa yllätystä, kun tapaa jonkun tutun sattumalta odottamattomassa paikassa. Maailma onkin paljon pienempi! Tästähän kyse kielten ja kulttuurien opiskelussa? Espanja on todellinen maailmankieli: se on 20 maan virallinen kieli ¡Olé!

- 1 uno
- 2 dos
- 3 tres
- 4 cuatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 siete
- 8 ocho
- 9 nueve
- 10 diez

á

ñ

é

úü

í

ó

Escucha cómo se pronuncian estas palabras >>>

Photo: Women dancing flamenco in Sevilla, Spain (leonov.o | Shutterstock.com)

LARAN KIELIMATKA LÄPI EUROOPAN

EDL.ECML.AT/LANGUAGEJOURNEY

Tässä olivat kielet matkallamme läpi Euroopan, mutta Euroopassa ja maailmassa on muita kieliä vielä paljon lisää!

Baski

AFROAASIALAINEN 350 000 000
KARTVELILAINEN 5 000 000
INDOEUROOPPALAINEN 3 200 000 000
URALILAINEN 25 000 000

ALTILAINEN
210 000 000

edl.ecml.at/languagejourney

BE EN FY SL FR UK

CA TR AS EU MT IS

ET RO CS SK FI RM

CY DE HR BS SR HY

ROM LB EL SQ BG

MK GA HU NL LT IT

KA SV PL DA PT GL

LV NO SE RU ES

Kieli avaa oven erilaisiin maailmoihin. Löydät kieli- ja kulttuuriaarteita, joiden olemassaolosta et olisi tiennyt mitään ilman kielen tarjoamaa avainta. Yksi ovi vie sinut huoneeseen, josta ovet avautuvat jälleen uusiin huoneisiin!

Joillekin meistä kielet ovat intohimo ja toisille taas välttämättömyys, mutta mihin tahansa menetkin ja mitä tahansa teetkin, olet kielten ympäröimä. Toivottavasti tämä matka on antanut sinulle käsityksen joistakin kielistä ja rohkaisee sinua tutkimaan niitä syvemmin.

Lisää tietoa Euroopan neuvoston nykykielten keskuksesta ja Euroopan kielipäivästä löydät osoitteesta www.ecml.at. Muutoksia ja käännöksiä koskien, olethan meihin yhteydessä sähköpostitse information@ecml.at.

© 2021, Euroopan Neuvosto